

1. מלכים ב פרק ד פסוק כג
וַיֹּאמֶר מְדוּעַ אַתָּה הֹלֵכֵת אֵלָיו הַיּוֹם לֹא־חֲדָשׁ וְלֹא שֶׁבֶת וַתֹּאמֶר שְׁלוֹם:

2. תלמוד בבלי מסכת סוכה דף כז:

תנו רבנן: מעשה ברבי אלעאי שהלך להקביל פני רבי אליעזר רבו בלוד ברגל, אמר לו: אלעאי, אינך משובתי הרגל. שהיה רבי אליעזר אומר: משבח אני את העצלנין שאין יוצאין מבתיהן ברגל, דכתיב ושמתח אתה וביתך. איני? והאמר רבי יצחק: מניין שחייב אדם להקביל פני רבו ברגל - שנאמר מדוע את הלכת אליו היום לא חדש ולא שבת - מכלל דבחדש ושבת מיחייב איניש לאקבולי אפי רביה! - לא קשיא, הא - דאזיל ואתי ביומיה, הא - דאזיל ולא אתי ביומיה.

The Sages taught: There was an incident involving Rabbi Elai, who went on *Sukkot* eve to greet his teacher Rabbi Eliezer in Lod on the first day of the Festival. He said to him: Elai, you are not among those who stay home on the Festival and therefore you have not fulfilled the mitzva of the Festival, as Rabbi Eliezer would say: I praise the lazy, who, although they act no differently than they do the entire year, are praiseworthy because they do not leave their houses on the Festival, as it is written: “You shall rejoice, you and your household” (Deuteronomy 14:26). The term “your household” is interpreted as referring to one’s wife. One who is not home cannot rejoice with his wife. The Gemara asks: Is that so? Didn’t Rabbi Yitzhak say: From where is it derived that one is obligated to greet his teacher on the Festival? It is as it is stated that the husband of the Shunamite woman asked his wife: “Why are you going to him today? It is neither the New Moon nor Shabbat” (II Kings 4:23). This proves by inference that on the New Moon and Shabbat a person is obligated to greet his teacher. The Gemara answers that this is not difficult: This statement of Rabbi Yitzhak that one is obligated to go and greet his teacher is referring to a case where he goes and returns on the same day and can rejoice with his wife at night; and this statement of Rabbi Eliezer that one should stay home is referring to a case where he goes and does not return on the same day and cannot rejoice with his wife at night.

3. רש"י מסכת סוכה דף כז: ד"ה משבח אני את העצלנין
אף על פי שלא בשביל הרגל מתעכבים, שהרי כל ימות השנה אין יוצאין מחמת עצלות - אף על פי כן משבחן אני.

4. רבינו חננאל מסכת ראש השנה דף טז:

ואקשינן והא ברגל אמרנו. ופרקינן אם רבו שריו במקום קרוב לו חייב להקביל פניו בכל חדש ושבת ואם הוא במקום רחוק חייב להקבילו ברגל.

5. רמב"ם הלכות תלמוד תורה פרק ה הלכה ז

וחייב לעמוד מפני רבו משיראנו מרחוק מלא עיניו עד שיתכסה ממנו ולא יראה קומתו ואח"כ ישב, וחייב אדם להקביל פני רבו ברגל.

6. תלמוד בבלי מסכת יומא דף עז:

תנו רבנן: ההולך להקביל פני אביו או פני רבו, או פני מי שגדול ממנו - עובר עד צוארו במים, ואינו חושש.

The Sages taught: One who goes to greet his father or his teacher, or to greet one who is greater than him in wisdom, and has to cross a river on the way, may cross the water until his neck is in the water, and he need not be concerned that he is violating the prohibition against bathing on Yom Kippur.

7. שולחן ערוך אורח חיים הלכות יום הכפורים סימן תריג סעיף ה

ההולך לבית המדרש, או להקביל פני אביו או רבו או מי שגדול ממנו בחכמה, או לצרכי מצוה, יכול לעבור במים עד צוארו, בין בהליכה בין בחזרה...

8. שו"ת נודע ביהודה מהדורא תניינא - אורח חיים סימן צד

...הנלענ"ד בזה הוא זה. דודאי מהאי קרא ילפינן דבשבת וחודש שיש בו תוספת קדושה שהרי יש בו קרבן מוסף יש מקום לקבל פני רבו שגם על הרב ניתוסף אז שפע להשפיע על תלמידו והה"ד ברגלים. ואמנם להטיל חוב אי אפשר מטעם שאמרו בקידושין דף ל"ג אמר אייבו אמר ר' ינאי אין תלמיד רשאי לעמוד מפני רבו אלא שחרית וערבית שלא יהי' כבודו מרובה מכבוד שמים... ומעתה גם לקבל פני רבו אי אפשר לחייב בכל שבת ור"ח דא"כ יהיה כבוד רבו גדול מכבוד השכינה שאינו הולך לירושלים רק שלש פעמים... דכאן שפיר הוה כבוד רבו גדול מכבוד שמים שלכבוד השכינה אינו הולך רק בג' רגלים ולקבל פני רבו הולך כמה זימני בשתא. וא"כ לפי זה בזמן הזה שבעו"ה נתקיים והשימותי את מקדשיכם שאפילו בשעת שממה קדושתה עלי' והשכינה לא זזה מכותל מערבי ואין אנחנו הולכים לקבל פני השכינה שמה כלל כי לא חייבה אותנו התורה כ"א בקרבן חגיגה ועולות רא'י, אין מקום להטיל חיוב לקבל פני רבו כלל כשאינו הולך בלאו הכי ללמוד ממנו אלא שילך רק לקבל פניו דאם כן כבודו גדול מכבוד שמים ור' יצחק על זמן המקדש אמר שחייב לקבל פני רבו. והא דהקשה מימרא דרב יצחק על ר"א בסוכה דף כ"ז שאמר לר' אילעי אינך משובתי הרגל היינו משום דגם ר"א בזמן הבית הי'... וממילא נפקא לן שלעתיד כשיבנה המקדש ושם נעלה ונראה יחזור חיוב זה לקבל פני רבו ברגל למקומו. ולכן הביא הרמב"ם הא דר' יצחק שכן דרכו להביא כל הנהגה בזמן המקדש. וגם הר"י ור"ה הרא"ש העתיקו מימרא דר' יצחק במקומו במס' ר"ה שהם מעתיקי הגמרא העתיקו גם מימרא זו כיון שיש בה עכ"פ תועלת שנכון

לקבל פני רבו. אף שאין עתה חיוב מ"מ לא גרע מקימה מפני רבו שאינו רשאי היינו שאין חוב אבל ראוי מצד המוסר. אבל הטור והש"ע שאינם מעתיקי הגמרא אין דרכם להביא רק מה שהוא ע"פ הדין ובזמננו זה לכן השמיטו דבר זה שאינו חיוב עתה.

9. יערות דבש חלק א דרוש יב

... דקבלת פני תלמיד חכם כקבלת פני שכינה, ואם כן בזמן הבית לא היה חיוב לקבל פני רבו ברגל, כי היו מקבלים פני שכינה בעולים לראות בית ה', אבל חודש ושבת דאינם עולים... על כל פנים יש לקבל פני תלמיד חכם שהוא כעין קבלת פני שכינה, ואין בו טורח הדרך... אם כן עכשיו החיוב ברגל לקבל תמורתו פני תלמיד חכם, ולכך לא הזכיר חודש ושבת, כי זהו אינו מן החיוב, כי לא נזכר בתורה ואינו רק מידת חסידות.

10. תלמוד ירושלמי (וילנא) מסכת עירובין פרק ה הלכה א שכל המקבל פני רבו כאילו מקבל פני שכינה

11. מלבי"ם מלכים ב פרק ד פסוק כג ד"ה מדוע את הולכת

כי היה מנהגם ללכת אל איש הא-להים בחדש ושבת, שכמו שצוה ה' על העליה ברגל... וחז"ל (ר"ה טז ב) הוציאו מזה שחייב אדם לקבל פני רבו ברגל, כי בזמן הזה שאין מקדש יהיה קבלת פני רבו במקום עליה לרגל, והגם שבחדש ושבת אין חיוב כיון שאין בו חיוב עליה לרגל, במועד יש חיוב בדבר כיון שהתחייב לעלות לרגל, ומפסוק הזה למדנו שקבלת פני הרב הוא כמקבל פני שכינה במקדש:

12. תלמוד בבלי מסכת מגילה דף לב.

וידבר משה את מעדי ה' אל בני ישראל, מצותן שיהיו קורין אותן כל אחד ואחד בזמנו. תנו רבנן: משה תיקן להם לישראל שיהו שואלין ודורשין בעניניו של יום, הלכות פסח בפסח, הלכות עצרת בעצרת, הלכות חג בחג.

The mishna states: The verse "And Moses declared to the children of Israel the appointed seasons of the Lord" (Leviticus 23:44) indicates that part of the mitzva of the Festivals is that they should read the portion relating to them, each one in its appointed time. The Sages taught in a baraita: Moses enacted for the Jewish people that they should make halakhic inquiries and expound upon the matter of the day. They should occupy themselves with the halakhot of Passover on Passover, with the halakhot of Shavuot on Shavuot, and with the halakhot of Sukkot on Sukkot.

13. שמות פרק יז פסוק טו

וַיָּבֵן מֹשֶׁה מִזְבֵּחַ וַיִּקְרָא שְׁמוֹ ה' נָסִי:

14. רש"י שמות פרק יז פסוק טו ד"ה ה' נסי

הקדוש ברוך הוא עשה לנו כאן נס גדול, לא שהמזבח קרוי ה', אלא המזכיר שמו של מזבח זוכר את הנס שעשה המקום, ה' הוא נס שלנו:

15. תוספות מסכת בבא בתרא דף כא. ד"ה כי מציון תצא תורה

לפי שהיה רואה קדושה גדולה וכהנים עוסקים בעבודה היה מכוון לבו יותר ליראת שמים וללמוד תורה כדדרשי' בספרי למען תלמד ליראה וגו' גדול מעשר שני שמביא לידי תלמוד לפי שהיה עומד בירושלים עד שיאכל מעשר שני שלו והיה רואה שכולם עוסקים במלאכת שמים ובעבודה היה גם הוא מכוון ליראת שמים ועוסק בתורה.

16. דברים פרק יד, כג

וְאֶכְלֶתְּ לִפְנֵי ה' אֱ-לֹהֶיךָ בְּמָקוֹם אֲשֶׁר-יִבְחַר לְשֵׁךְ שְׁמוֹ שֶׁמֶ מִעֵשֶׂר דְּגָנְךָ תִּירְשֶׁךָ וַיִּצְהַרְךָ וּבְכֹלֶת בְּקֹרֶךָ וְצִאָרְךָ לְמַעַן תִּלְמַד לִירְאָה אֶת-ה' אֱ-לֹהֶיךָ כָּל-הַיָּמִים:

17. ויקרא פרק כג, לו

שְׁבַעַת יָמִים תִּקְרְבוּ אֵשֶׁה לָהּ בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי מִקְרָא-קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם וְהִקְרַבְתֶּם אֵשֶׁה לָהּ עֲצֵרַת הוּא כָּל-מְלֹאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ:

18. העמק דבר ויקרא פרק כג פסוק לו ד"ה עצרת היא

תכלית המועדים מה שרצה הקדוש ברוך הוא שיתאספו ישראל לירושלים וליראות בעזרה, הוא כדי ללמוד חכמה ומוסר מן הכהנים, שהרי בירושלים הוא מקור לכל דבר ה' ומשם למדו איך להתנהג בשובם אחר החג לביתם. והנה בימים הראשונים של החג היו כל ישראל טרודים בראיה ובחגיגה ובשלמי נדר ונדבה הבא בחול המועד מכל השנה, ורק ביום אחרון של חג שוב לא היה קרבנות ראיה וחגיגה אלא מי שעבר ולא הביא בראשון, וזה אינו כדון כמש"כ הרמב"ם הל' חגיגה פ"א, ומש"ה לא היה מצוי, ונדרים ונדבות אינו בא ביום טוב, ורק שלמי שמחה היו מביאין, והיו כל ישראל פנוים אז לקבל מוסר ותוכחה, ומש"ה נקרא יום השמיני עצרת:

19. דרש משה, פרשת בלק, כד:ה

מה טובו אהליך יעקב וגו' – על מה טובו אהליך איתא בגמ' ב"ב ס. ששיבח את ישראל על שאין פתחיהם מכוונים ואלו בסנהדרין קה: איתא שמברכותיו ניכר מה עלה בלבו שהוא לענין שלא יהיה להם בתי כנסיות. ונראה שהיכיר הוא שבא בטענה לישראל שאינם צריכים לבתי כנסיות מאחר שבבתיים מתנהגים בטוב וא"צ לישיבות ובתי חינוך, ומזה ניכר שעלה לקללם בזה שהאמת הוא שאין לסמוך על החינוך שבבית לבד אלא צריך קיבוץ חברים ולהיות אצל רב ומורים הראויין לכך ואז אולי יועיל, ולכן היפך השי"ת לברכה שלא יפסקו ישיבות ובתי חינוך ומלמדי תנוקות בישראל.